

saa skønt der nok er nogen Betænkelse derved, er Udvalget dog gaaet ud fra, at det, naar alt kommer til alt, vil være det rigtigste. Der har ogsaa været nogen Betænkelse ved at lade det Seminarium, som skal blive tilbage, ligge i Godthaab, fordi Godthaab af Grønlænderne betragtes som et Sultested. Der er grumme faa Sælhunde der, og Grønlænderne ere betænkelige ved at rejse dertil, fordi der undertiden kan være Mangel paa Sælhunde-kød. Men med de Forbindelser, der kunne ventes at komme, tænke vi os, det vil være muligt at skaffe tilstrækkelig Føde ogsaa der.

Ændringsforslag Nr. 14 gaar ud paa, at der ved Seminariet foruden i de i Forslaget nævnte Fag skal undervises i Gymnastik og praktisk Erhvervsvirksomhed. Spørgsmaalet om at undervise de mange vordende Præster og Lærere i praktisk Erhvervsvirksomhed har været ret udførligt drøftet i Udvalget. Paa en Maade kan man sige, at det jo egentlig ikke hører hjemme paa en saadan Undervisningsanstalt at undervise i Kajakroning og Jagt, Sælhunde- og Fiskefangst o. s. v. Det falder os jo ikke ind her ved Seminarierne eller Universitetet at undervise de vordende Præster og Lærere i Pløjning, Saaning eller noget af den Slags. Men vi maa tage Forholdene i Betragtning, som de ere, og der er det for det første saadan, at der i Grønland i høj Grad trænges til, at der bliver gjort noget for, at ny Erhvervs-kilder kunne springe. Sælhundefangsten tager af over alt, og der er Grund til at spørge: Hvorledes skulle vi gøre Grønlænderne bekendte med andre Erhvervs-kilder? Der er aabenbart rige Muligheder for Erhverv i Grønland. Der er foruden Sælhundefangst ogsaa Fiskeri, og der er heller ingen Tvivl om, at der kan drives Rensdyravl deroppe. I gamle Dage, da Islænderne boede deroppe, havde de hele Gaarde med baade Faar og Køer, og der kan utvivlsomt drives navnlig Rensdyravl. Der er heller ikke Tvivl om, at der kan faas mere ud af Bjergværksdriften. Dertil kommer Husfliden, som Grønlænderne jo ere meget dygtige i; der er Grund til at gøre noget for dette Erhverv. Lad mig med Hensyn til Husfliden nævne dette, at der maa uddannes indfødte Lærere dertil. De maa faa Redskaber, saa de kunne med deres Hænder lave Ting, der kunne blive en Intægtskilde for dem. Vi have altsaa Grund til at sørge for, at de saa vidt muligt kunne faa Forstaaelse af de ny Indtægtskilder. Og det vil være muligt. Naar vi foreslaa,

at det skal henlægges til Seminariet, er det paa Grund af de foreliggende Forhold. Man maa jo bruge det, der er. Vi vide jo, hvorledes i Slutningen af det 18de Aarhundrede de gamle rationalistiske Præster docerede Fremskridt i Agerbruget, hvad man ikke skal bebrejde dem. Man skal bebrejde dem, at de ikke talte om Kristendom ved Siden af, men man skal ikke bebrejde dem, at de talte om Sommerstald-fodring eller Kartoffeldyrkning, for den Gang havde vi ikke Landboforeninger eller Landoblade, der kunde tage sig af dette. Paa samme Maade maa det her betragtes som et Gode, om de unge Mennesker, der uddanne sig til Præster og Lærere i Grønland, kunne faa Forstaaelse af de praktiske Erhvervsvirksomheder, der ere nyttige deroppe, saa at de kunne gøre Folk bekendt med dem rundt om i de Kredse, hvor de komme i Landet.

Endelig har jeg af Ændringsforslag, der ere af Betydning, kun 1 tilbage, men det har til Gængæld ogsaa ret stor Betydning. Det er Ændringsforslag Nr. 17, der gaar ud paa, at indfødte Grønlændere skulle være med til at have Tilsyn med Skolevæsenet. Efter Forslagets § 10 skal dette Tilsyn i hvert Præstegæld være hos Førstepræsten med Bistand af de i Præstegældet ansatte præsteviede Medhjælpere og Overkateketer. Vi foreslaa nu, at ogsaa de indfødte grønlandske Forstandere skulle deltage i Tilsyn dermed. Den kommunale Ordning er jo saaledes, at der er et Forstanderskab, der bestaar dels af Danske, Missionærer, Læger, Kolonibestyreren og Assistenterne, dels af indfødte. De indfødte Medlemmer af Forstanderskabet vælges hver paa sit Bosted. Der kan være en halv Snes saadanne Bosteder i et Præstegæld, og paa hvert vælges der en Forstander, som tillige er Medlem af det hele Forstanderskab. Disse grønlandske Forstandere ønske vi nu skulle have Del i Ledelsen af det grønlandske Skolevæsen. Vi haabe, at det skal blive til Gavn for Skolevæsenet, især derved, at Grønlændernes Interesse for og Forstaaelse af Skolevæsenets Betydning skulde øves betydeligt ad den Vej. Den nærmere Ordning have vi ment at burde overlade Administrationen. Og det have vi bl. a. ogsaa gjort af den Grund, at det vel tør forventes, at der om ikke alt for lang Tid vil indtræde Forandringer i den øvrige Styrelse af Grønland, i Handels- og Administrationsforholdene deroppe.

Det Udvalg, der har været nedsat om Kirke- og Skolevæsenet, har selvfølgelig